

"Шұғыла" бөбекжай – балабақшасы" МКҚК

"Терроризм туралы не білеміз?"

(баяндама)

Тәрбиеші: Рапилбекова С

Тақырыбы: "Терроризм туралы не білеміз?"

Халықаралық қауіпсіздіктің негізгі аспектілері мен деңгейлері. «қауіпсіздік» түсінігінің мәні. Халықаралық терроризм мен қауіпсіздік мәселесі. Террология ғылыми тәртіп ретінде. Тәртіпті зерттеу объектісінің, пәнінің қалыптасуы. Тәртіптің құрылымы. Тәртіптің әдісі мен әдістемесі. Халықаралық қауіпсіздіктің теориясының эволюциясы: дәстүрлі және қазіргі заманғы келісімдері. Терроризм мәселелерін зерттеудегі негізгі мектептер мен бағыттар.

Егер біз терроризмнің өткір де ауыр, жауыздық мәселелерін танып білсек, егер осы құбылысқа маңызды сұрақтарды үйлестіру келісімі қалса (саяси, заңды, әлеуметтік, әскери және басқа бағытта), ерекше өзектілікті терроризмді ғылыми зерттеу мен терроризммен күресудегі ғылыми негіделген жүйені өңдеу, не жаңа аралық тәртіпті және терроризмнің құрама ғылымындағы мақсатты білімді алға қояды.

Террология өзінің мәні мен мазмұны бойынша терроризмнің ерекше әлеуметтік феномені ретіндегі ғылым болып табылады, терроризмнің себебі мен мақсаты, құрылымы, бір жақтылығы, мәні, терроризмнің эскалаторлық құрылысы, және оның жеке көрсетулері мен берілген осы құбылыс пен күресу жүйесі. Егер шынайы әне мақсатты қарастырсақ, ғылыми негізбен негізделген шолумен терроризммен күрессек, немесе осы құбылыстағы бастамасын тану және оның бөлек актілерін, біз берілген құбылыстың заңдылықтарын тануымыз керек, оның объективтік мінезін зерттеуіміз керек. Бұған тек дербес междисциплинарлы ғылым қабілетті. Тиісті ғылыми тәртіпті және оның өңделгендігін жүзеге асыруды құру адамзаттың нығаюы мен тірі қалу сұрағы болып табылады.

Терроризм – латын тілінен **terror (террор)** Қорқыту, өлім жазасына берумен үркіту, өлтіру және барлық сұмдық қаталдықтар (Даль сөздігі)

Терроризм – жарылыс істеу, өртеу не басқа әрекеттер, адамдардың апатына қауіп-қатер жасайтын, мүлікке зиян келтіру жасау немесе басқа қоғамдық қатерлердің болу ақыры, егер бұл әрекеттер қоғамдық қауіпсіздікті бұзуға мақсатталған болса, халықты қорқыту не басқарушы органдар шешіміне әсері, және де нұсқалған әрекеттерді сол мақсаттарда қауіп-қатер істеу.

Терроризм теориясы жалпы мәселе болып табылады, себебі ол ешбір террорист дұшпансыз әр бір адамды өзінің құрбаны ете алады.

Терроризмнің құралы ретінде қарсы жауға арналған психологиялық артықшылық болып табылады, ол: не, қайда, қашан, не үшін кезекті соққы болатынын білмейді. Терроризм – ол оның ұзақ мезімді болашағына есептелген және оның іске асыруына глобалды қарқындалған жүйке соғысы. Терроризм, «өркениеттендірілген» соғыс ретінде, шайқас алаңында жеңбейді, ол адамның ішкі психика дүниесінде жеңеді. Адамның немесе үлкен адамдар тобының мінез-құлқын өзгерті үшін оларды өлтіріп, жарақаттау міндетті емес, тек олардың саналарының құрылымы мен күйін өзгерту керек.

Терроризм себептері:

Терроризм себептерін басынан үш аспектіден қарастыруға болады.

1. Транснациональді қылмыстардың себептері – экономикалық, әлеуметтік, саяси және басқа да тәртіптер (билікке таласу, меншікке, нарық өтімінде, әсер ету ортасының шегі, әлеуметтік теңсіздік, информациялық қайта өндіру, бақылауға алынбаған ресурс өзгерістері);
2. Терроризм себептері – (экстремизм, негізгі саяси, идеологиялық, діни және басқа көзқарастар т.б.);
3. Терроризмнің өршуі не бөлек террористік топтық актілердің (террористік ұйымдардың қалыптасуы, олардың жоғарғы әскери және басқа потенциалдары) себептері.

Тақырыбы: "Терроризм туралы не білеміз?"

Халықаралық қауіпсіздіктің негізгі аспектілері мен деңгейлері. «қауіпсіздік» түсінігінің мәні. Халықаралық терроризм мен қауіпсіздік мәселесі. Террология ғылыми тәртіп ретінде. Тәртіпті зерттеу объектісінің, пәнінің қалыптасуы. Тәртіптің құрылымы. Тәртіптің әдісі мен әдістемесі. Халықаралық қауіпсіздіктің теориясының эволюциясы: дәстүрлі және қазіргі заманғы келісімдері. Терроризм мәселелерін зерттеудегі негізгі мектептер мен бағыттар.

Егер біз терроризмнің өткір де ауыр, жауыздық мәселелерін танып білсек, егер осы құбылысқа маңызды сұрақтарды үйлестіру келісімі қалса (саяси, заңды, әлеуметтік, әскери және басқа бағытта), ерекше өзектілікті терроризмді ғылыми зерттеу мен терроризммен күресудегі ғылыми негіделген жүйені өңдеу, не жаңа аралық тәртіпті және терроризмнің құрама ғылымындағы мақсатты білімді алға қояды.

Террология өзінің мәні мен мазмұны бойынша терроризмнің ерекше әлеуметтік феномені ретіндегі ғылым болып табылады, терроризмнің себебі мен мақсаты, құрылымы, бір жақтылығы, мәні, терроризмнің эскалаторлық құрылысы, және оның жеке көрсетулері мен берілген осы құбылыс пен күресу жүйесі. Егер шынайы әне мақсатты қарастырсақ, ғылыми негізбен негізделген шолумен терроризммен күрессек, немесе осы құбылыстағы бастамасын тану және оның бөлек актілерін, біз берілген құбылыстың заңдылықтарын тануымыз керек, оның объективтік мінезін зерттеуіміз керек. Бұған тек дербес междисциплинарлы ғылым қабілетті. Тиісті ғылыми тәртіпті және оның өңделгендігін жүзеге асыруды құру адамзаттың нығаюы мен тірі қалу сұрағы болып табылады.

Терроризм – латын тілінен **terror (террор)** Қорқыту, өлім жазасына берумен үркіту, өлтіру және барлық сұмдық қаталдықтар (Даль сөздігі)

Терроризм – жарылыс істеу, өртеу не басқа әрекеттер, адамдардың апатына қауіп-қатер жасайтын, мүлікке зиян келтіру жасау немесе басқа қоғамдық қатерлердің болу ақыры, егер бұл әрекеттер қоғамдық қауіпсіздікті бұзуға мақсатталған болса, халықты қорқыту не басқарушы органдар шешіміне әсері, және де нұсқалған әрекеттерді сол мақсаттарда қауіп-қатер істеу.

Терроризм теориясы жалпы мәселе болып табылады, себебі ол ешбір террорист дұшпансыз әр бір адамды өзінің құрбаны ете алады.

Терроризмнің құралы ретінде қарсы жауға арналған психологиялық артықшылық болып табылады, ол: не, қайда, қашан, не үшін кезекті соққы болатынын білмейді. Терроризм – ол оның ұзақ мезімді болашағына есептелген және оның іске асыруына глобалды қарқындалған жүйке соғысы. Терроризм, «өркениеттендірілген» соғыс ретінде, шайқас алаңында жеңбейді, ол адамның ішкі психика дүниесінде жеңеді. Адамның немесе үлкен адамдар тобының мінез-құлқын өзгерті үшін оларды өлтіріп, жарақаттау міндетті емес, тек олардың саналарының құрылымы мен күйін өзгерту керек.

Терроризм себептері:

Терроризм себептерін басынан үш аспектіден қарастыруға болады.

1. Транснациональді қылмыстардың себептері – экономикалық, әлеуметтік, саяси және басқа да тәртіптер (билікке таласу, меншікке, нарық өтімінде, әсер ету ортасының шегі, әлеуметтік теңсіздік, информациялық қайта өндіру, бақылауға алынбаған ресурс өзгерістері);
2. Терроризм себептері – (экстремизм, негізгі саяси, идеологиялық, діни және басқа көзқарастар т.б.);
3. Терроризмнің өршуі не бөлек террористік топтық актілердің (террористік ұйымдардың қалыптасуы, олардың жоғарғы әскери және басқа потенциалдары) себептері.

Терроризм мақсаттары Террористік ұйым әрекеті қол жеткізуге бағытталған нәтижелермен сипатталады. Терроризм субъектісі мен оның әрекетінің бағыттылығына байланысты саясатішілік және сыртқы саяси терроризм мақсаттарын бөліп қарастыруға болады.

Саясатішілік мақсаттарға жатқызуға болады: мемлекеттің саяси режимі мен қоғамдық құрылымын өзгерту; демократиялық қайта құру немесе оны қиындатуды жою, қопару; билік авторитеттерін және халықтың олардың заңды құқықтары мен қызығушылықтарын қорғай алу мүмкіндігіне деген сенімді жоғалтуды жүзеге асыру; саясатішілік құрылымды дестабилизациялау; билік және басқару органдарының немесе оларға қарсы келетін саяси партиялар немесе ұйымдардың әрекетін қиындату немесе қайта ұйымдастыру; Мемлекеттік билікте отырғандарға халыққа көмектесе алатындарына халықтың көз алдында дәлелдеу немесе террористтердің авторитетін көтеру; билік және басқару органдарының белгілі бір өткізілетін іс- шарасын бұзу.

Сыртқысаяси мақсаттарға мыналар жатады: халықаралық байланыстар немесе елдердің шет ел мемлекеттерімен қатынасын әлсірету; халықаралық немесе саясатішілік шиеленістерді шешуге байланысты жүргізілетін акцияларды бұзу; шет ел мемлекеттеріндегі мекемелер мен оның азаматтарының әрекеттері үшін қолайсыз жағдайларды туғызу; халықаралық аренада немесе мемлекет ішінде белгілі бір акцияларға қарсы шығу; дүниежүзілік қауымдастық көз алдында мемлекет компрематациясын халықаралық терроризм қайнар көзі ретінде көрсету т.б.

Терроризм мақсатының масштабы мен мазмұнына байланысты террористік ұйымдар стратегиялық (мысалы, қазіргі биліктің мазмұнын жою мақсатында жағдайлар жасау, елдегі құрылымды дестабилизациялау, терроризмді мемлекет және халық тарапынан мықты саяси күш ретінде таныту, және т.б.) және тактикалық (террористік ұйымдар идеялар ы мен мақсаттарын атактандыру, ұйымның өзінің мүшелерінің біріктірілуін қамтамасыз ету, оның әрекетінің ары қарай жалғасуы үшін материалдық қамтамасыз ету, террористтерді жазалау, елдің жеке көшбасшыларына, құқық қорғау органдары мен қарулы күштерге немесе ұйымдарына қарсы пікірді қалыптастыру) болады.

Терроризмнің стратегиялық және тактикалық мақсаттарына негізделген нақты террористік акцияны ұйымдастыру үшін экстремисттік құрылымдар терроризмнің белгілі бір бағыттағы саясатішілік және сыртқы саяси мақсаттар олардың сол мақсатқа жетуіне жағдай жасайды және тапсырмаларын анықтайды.

Террористік әрекет объектілерін екіге бөлуге болады:

Объектілердің бірінші тобын белгілі бір әлсірету және жою мақсатында болатын жалпы объектілер.

Объектілердің екінші тобы- адамдар өмірі мен әр түрлі материалдық объектілердің қауіпсіздігі: өмір, денсаулық, нақты адамдардың немес персоналды анықталмаған топтардың еркіндігі; белгілі бір құралдар мен қарулардың физикалық толықтығы мен қанағаттанарлық қызмет етуі (мысалы; терроизацияланатын адамдар, мекемелер ие болған мүлік). Бұл объектілер тікелей күштеу объектілері болып табылады. Әр түрлі образдарды қабылдай отырып, олар өздерінің мақсаттарына жету жолында көптеген адамдар мен ұйымдар өмірін құрбан етеді.

Мысалы, жоғары билік өкілдерін өлтіру арқылы террористтер мемлекеттік басқаруды қайта ұйымдастыру мақсатына қол жеткізеді.

Терроризм және саяси экстремизм

Халықаралық қатынас дамуындағы қазіргі заманғы тенденциялар. Жаһандық мәселелер және қауіпсіздік. Саясат және терроризм. Терроризм әлеуметтік құбылыс ретінде. Саяси экстремизм. Саяси экстремизм объектілері, оның құралдары мен әдістері. Терроризмнің негізгі белгілері мен ерекшеліктері. Террор, террористік іс-әрекет, террористік акция терроризм құрамы ретінде.

Терроризм мақсаттары Террористік ұйым әрекеті қол жеткізуге бағытталған нәтижелермен сипатталады. Терроризм субъектісі мен оның әрекетінің бағыттылығына байланысты саясатішілік және сыртқы саяси терроризм мақсаттарын бөліп қарастыруға болады.

Саясатішілік мақсаттарға жатқызуға болады: мемлекеттің саяси режимі мен қоғамдық құрылымын өзгерту; демократиялық қайта құру немесе оны қиындатуды жою, қопару; билік авторитеттерін және халықтың олардың заңды құқықтары мен қызығушылықтарын қорғай алу мүмкіндігіне деген сенімді жоғалтуды жүзеге асыру; саясатішілік құрылымды дестабилизациялау; билік және басқару органдарының немесе оларға қарсы келетін саяси партиялар немесе ұйымдардың әрекетін қиындату немесе қайта ұйымдастыру; Мемлекеттік билікте отырғандарға халыққа көмектесе алатындарына халықтың көз алдында дәлелдеу немесе террористтердің авторитетін көтеру; билік және басқару органдарының белгілі бір өткізілетін іс- шарасын бұзу.

Сыртқысаяси мақсаттарға мыналар жатады: халықаралық байланыстар немесе елдердің шет ел мемлекеттерімен қатынасын әлсірету; халықаралық немесе саясатішілік шиеленістерді шешуге байланысты жүргізілетін акцияларды бұзу; шет ел мемлекеттеріндегі мекемелер мен оның азаматтарының әрекеттері үшін қолайсыз жағдайларды туғызу; халықаралық аренада немесе мемлекет ішінде белгілі бір акцияларға қарсы шығу; дүниежүзілік қауымдастық көз алдында мемлекет компрематациясын халықаралық терроризм қайнар көзі ретінде көрсету т.б.

Терроризм мақсатының масштабы мен мазмұнына байланысты террористік ұйымдар стратегиялық (мысалы, қазіргі биліктің мазмұнын жою мақсатында жағдайлар жасау, елдегі құрылымды дестабилизациялау, терроризмді мемлекет және халық тарапынан мықты саяси күш ретінде таныту, және т.б.) және тактикалық (террористік ұйымдар идеялар ы мен мақсаттарын атактандыру, ұйымның өзінің мүшелерінің біріктірілуін қамтамасыз ету, оның әрекетінің ары қарай жалғасуы үшін материалдық қамтамасыз ету, террористтерді жазалау, елдің жеке көшбасшыларына, құқық қорғау органдары мен қарулы күштерге немесе ұйымдарына қарсы пікірді қалыптастыру) болады.

Терроризмнің стратегиялық және тактикалық мақсаттарына негізделген нақты террористік акцияны ұйымдастыру үшін экстремисттік құрылымдар терроризмнің белгілі бір бағыттағы саясатішілік және сыртқы саяси мақсаттар олардың сол мақсатқа жетуіне жағдай жасайды және тапсырмаларын анықтайды.

Террористік әрекет объектілерін екіге бөлуге болады:

Объектілердің бірінші тобын белгілі бір әлсірету және жою мақсатында болатын жалпы объектілер.

Объектілердің екінші тобы- адамдар өмірі мен әр түрлі материалдық объектілердің қауіпсіздігі: өмір, денсаулық, нақты адамдардың немес персоналды анықталмаған топтардың еркіндігі; белгілі бір құралдар мен қарулардың физикалық толықтығы мен қанағаттанарлық қызмет етуі (мысалы; терроизацияланатын адамдар, мекемелер ие болған мүлік). Бұл объектілер тікелей күштеу объектілері болып табылады. Әр түрлі образдарды қабылдай отырып, олар өздерінің мақсаттарына жету жолында көптеген адамдар мен ұйымдар өмірін құрбан етеді.

Мысалы, жоғары билік өкілдерін өлтіру арқылы террористтер мемлекеттік басқаруды қайта ұйымдастыру мақсатына қол жеткізеді.

Терроризм және саяси экстремизм

Халықаралық қатынас дамуындағы қазіргі заманғы тенденциялар. Жаһандық мәселелер және қауіпсіздік. Саясат және терроризм. Терроризм әлеуметтік құбылыс ретінде. Саяси экстремизм. Саяси экстремизм объектілері, оның құралдары мен әдістері. Терроризмнің негізгі белгілері мен ерекшеліктері. Террор, террористік іс-әрекет, террористік акция терроризм құрамы ретінде.

Терроризм – соғыстың өте белсенді және экономикалық хабарлары: ел-тұрғындарына қарсы максималды тұрақсыз қалпына минималды әскери шығындалады. Тұрақсыздық мақсатына жау елдің басшылығының ауысуы, жау елдің саяси бағытының ауысуы, жау елдің қорын өз қызығушылықтарында қолдану. Басты принциптер:

- 1) Әскери еш нарсе тасылмайды және өндірілмейді – террор тек азаматтық технологиялық орталы жүйелі әдістерді және жаудың қару-жарағын қолданады, қарсыластардың жерінде орналасқан жеңілу құралдарын қолданады.
- 2) Ешқай террористер ашылмайды – террористер қарсыластарының барлық территориясы бойынша ашық бөліп жайғастырылған.
- 3) Ешкім террористердің басшыларын байқай алмайды – жауынгерлік әрекеттерді басқаруда иерархиялық жүйелердің орнына өзін-өзі тәрбиелеу жүйесінің басқару торы құрастырылған.
- 4) Ештеме рөлді ашып тастамайды, атқарушы терактардың мақсаттарында – террористерде белгілі қызмет, атақ, ерекшелігін белгілері жоқ.
- 5) Террористер басқарудың қымбат «өркенделген» соғыстың әдістерін қолданбайды – оларда жалпы қамтылатын саяси идеологияға табиға қарсы тұратын көпжылдық идеология болып табылады.
- 6) Жаңа заман шынайлығына теріске шығару жоқ, оларды өздерінің қызығушылығында қолдану бар – ашық қоғам, шексіз әлем, ғылыми-техникалық революция кері бейнеде қолданылады, бірақ оны құраушы әлеуметтік және ғылыми-техникалық инновациялық елдерден жылдамырақ және белсендірек қолданады.

Терроризм деңгейлері

Терроризммен табысты күресудегі келесідей оның деңгейлерін

(масштабтарын) анықтауға болады:

- мегатерроризм – жалпыға ортақ (кибертерроризм, биотерроризм, психологиялық терроризм, әлеуметтік, технологиялық);
- аймақ аралық – транснационалды терроризм (әлеуметтік, экономикалық, діни, идеологиялық);
- ұлттық, ресми (қылмысты істі);

Терроризмнің деңгейін анықтау оны болдырмау және бұлтартпауына бағытталаған шараларға маңызды.

Терроризмнің мақсаттары мен міндеттері.

Терроризмнің сыртқысаяси және саясатішілік мақсаттары. Террористік әрекет объектілерінің негізгі топтары. Террористік әрекеттің әдістерінің төрт тобы: ұйымдастырушылық сипаттағы, физикалық, психологиялық және материалдық әсер ету әдістері. Террористік әрекеттің күші мен құралдары.

Терроризмнің мақсаттары мен міндеттері. Терроризмнің сипатты белгісі болып, жоғарыда айтып өткендей, оңшыл, солшыл, ультрареволюциялық және сепаратистік сияқты сәйкес кееетін террористік ұйымдардың әр түрлі бағыттарын біріктіретін идеялық – саяси платформа, «террористік идеологияның» болуы табылады. Осы платформалардың мазмұны мен бағыттылығы әдетте белгілі бір террористік ұйымның жалпы сызығын және оның мақсаттары мен міндеттерін негіздейді.

Терроризм – соғыстың өте белсенді және экономикалық хабарлары: ел-тұрғындарына қарсы максималды тұрақсыз қалпына минималды әскери шығындалады. Тұрақсыздық мақсатына жау елдің басшылығының ауысуы, жау елдің саяси бағытының ауысуы, жау елдің қорын өз қызығушылықтарында қолдану. Басты принциптер:

- 1) Әскери еш нарсе тасылмайды және өндірілмейді – террор тек азаматтық технологиялық орталы жүйелі әдістерді және жаудың қару-жарағын қолданады, қарсыластардың жерінде орналасқан жеңілу құралдарын қолданады.
- 2) Ешқай террористер ашылмайды – террористер қарсыластарының барлық территориясы бойынша ашық бөліп жайғастырылған.
- 3) Ешкім террористердің басшыларын байқай алмайды – жауынгерлік әрекеттерді басқаруда иерархиялық жүйелердің орнына өзін-өзі тәрбиелеу жүйесінің басқару торы құрастырылған.
- 4) Ештеме рөлді ашып тастамайды, атқарушы терактардың мақсаттарында – террористерде белгілі қызмет, атақ, ерекшеліктін белгіері жоқ.
- 5) Террористер басқарудың қымбат «өркенделген» соғыстың әдістерін қолданбайды – оларда жалпы қамтылатын саяси идеологияға табиға қарсы тұратын көпжылдық идеология болып табылады.
- 6) Жаңа заман шынайлығына теріске шығару жоқ, оларды өздерінің қызығушылығында қолдану бар – ашық қоғам, шексіз әлем, ғылыми-техникалық революция кері бейнеде қолданылады, бірақ оны құраушы әлеуметтік және ғылыми-техникалық инновациялық елдерден жылдамырақ және белсендірек қолданады.

Терроризм деңгейлері

Терроризммен табысты күресудегі келесідей оның деңгейлерін

(масштабтарын) анықтауға болады:

- мегатерроризм – жалпыға ортақ (кибертерроризм, биотерроризм, психологиялық терроризм, әлеуметтік, технологиялық);
- аймақ аралық – транснационалды терроризм (әлеуметтік, экономикалық, діни, идеологиялық);
- ұлттық, ресми (қылмысты істі);

Терроризмнің деңгейін анықтау оны болдырмау және бұлтартпауына бағытталаған шараларға маңызды.

Терроризмнің мақсаттары мен міндеттері.

Терроризмнің сыртқысаяси және саясатішілік мақсаттары. Террористік әрекет объектілерінің негізгі топтары. Террористік әрекеттің әдістерінің төрт тобы: ұйымдастырушылық сипаттағы, физикалық, психологиялық және материалдық әсер ету әдістері. Террористік әрекеттің күші мен құралдары.

Терроризмнің мақсаттары мен міндеттері. Терроризмнің сипатты белгісі болып, жоғарыда айтып өткендей, оңшыл, солшыл, ультрареволюциялық және сепаратистік сияқты сәйкес кететін террористік ұйымдардың әр түрлі бағыттарын біріктіретін идеялық – саяси платформа, «террористік идеологияның» болуы табылады. Осы платформалардың мазмұны мен бағыттылығы әдетте белгілі бір террористік ұйымның жалпы сызығын және оның мақсаттары мен міндеттерін негіздейді.

Терроризм – соғыстың өте белсенді және экономикалық хабарлары: ел-тұрғындарына қарсы максималды тұрақсыз қалпына минималды әскери шығындалады. Тұрақсыздық мақсатына жау елдің басшылығының ауысуы, жау елдің саяси бағытының ауысуы, жау елдің қорын өз қызығушылықтарында қолдану. Басты принциптер:

- 1) Әскери еш нарсе тасылмайды және өндірілмейді – террор тек азаматтық технологиялық орталы жүйелі әдістерді және жаудың қару-жарағын қолданады, қарсыластардың жерінде орналасқан жеңілу құралдарын қолданады.
- 2) Ешқай террористер ашылмайды – террористер қарсыластарының барлық территориясы бойынша ашық бөліп жайғастырылған.
- 3) Ешкім террористердің басшыларын байқай алмайды – жауынгерлік әрекеттерді басқаруда иерархиялық жүйелердің орнына өзін-өзі тәрбиелеу жүйесінің басқару торы құрастырылған.
- 4) Ештеме рөлді ашып тастамайды, атқарушы терактардың мақсаттарында – террористерде белгілі қызмет, атақ, ерекшеліктін белгіері жоқ.
- 5) Террористер басқарудың қымбат «өркенделген» соғыстың әдістерін қолданбайды – оларда жалпы қамтылатын саяси идеологияға табиға қарсы тұратын көпжылдық идеология болып табылады.
- 6) Жаңа заман шынайлығына теріске шығару жоқ, оларды өздерінің қызығушылығында қолдану бар – ашық қоғам, шексіз әлем, ғылыми-техникалық революция кері бейнеде қолданылады, бірақ оны құраушы әлеуметтік және ғылыми-техникалық инновациялық елдерден жылдамырақ және белсендірек қолданады.

Терроризм деңгейлері

Терроризммен табысты күресудегі келесідей оның деңгейлерін

(масштабтарын) анықтауға болады:

- мегатерроризм – жалпыға ортақ (кибертерроризм, биотерроризм, психологиялық терроризм, әлеуметтік, технологиялық);
- аймақ аралық – транснационалды терроризм (әлеуметтік, экономикалық, діни, идеологиялық);
- ұлттық, ресми (қылмысты істі);

Терроризмнің деңгейін анықтау оны болдырмау және бұлтартпауына бағытталаған шараларға маңызды.

Терроризмнің мақсаттары мен міндеттері.

Терроризмнің сыртқысаяси және саясатішілік мақсаттары. Террористік әрекет объектілерінің негізгі топтары. Террористік әрекеттің әдістерінің төрт тобы: ұйымдастырушылық сипаттағы, физикалық, психологиялық және материалдық әсер ету әдістері. Террористік әрекеттің күші мен құралдары.

Терроризмнің мақсаттары мен міндеттері. Терроризмнің сипатты белгісі болып, жоғарыда айтып өткендей, оңшыл, солшыл, ультрареволюциялық және сепаратистік сияқты сәйкес кететін террористік ұйымдардың әр түрлі бағыттарын біріктіретін идеялық – саяси платформа, «террористік идеологияның» болуы табылады. Осы платформалардың мазмұны мен бағыттылығы әдетте белгілі бір террористік ұйымның жалпы сызығын және оның мақсаттары мен міндеттерін негіздейді.

Қорытынды

Терроризмді әлеуметтік құбылыс ретінде зерттей келіп, оның маңызды белгілеріне көңіл аудару керек.

Сонымен, оны әлеуметтік-саяси құбылыс ретінде көрсететін мән, терроризмнің негізгі белгілеріне:

1. Ерекше өткір формалар мен әдістерді қолдану арқылы іске асатын зорлау мен қорқытуды қолдану;
2. саяси мақсатқа жетуге, қарсыластарды әлсіретуге бағыттылық; 3. адам өміріне қауіппен байланысты жоғары қоғамдық қауіп-қатер; 4. конспирацияны қолдану.

Айтылғандар арқылы терроризмді келесідей анықтауға болады; терроризм – бұл мемлекеттік органдарды, халықаралық және ұлттық мекемелерді, мемлекеттік және қоғамдық қайраткерлерді, жеке азаматтарды немесе олардың тобын террористердің пайдасына келетін қандай да бір істі аяқтауға итермелейтін саяси мақсаттарға қол жеткізу үшін зорлауды қолдану жүйесі.

Терроризмнің әлеуметтік- саяси құбылыс ретіндегі түсінігі терроризмді сипаттайтын басқа да түсініктермен тығыз байланысты. Олар: «террор», «террористік іс-әрекет», «террористік акция» және т.б.

Қорытынды

Терроризмді әлеуметтік құбылыс ретінде зерттей келіп, оның маңызды белгілеріне көңіл аудару керек.

Сонымен, оны әлеуметтік-саяси құбылыс ретінде көрсететін мән, терроризмнің негізгі белгілеріне:

1. Ерекше өткір формалар мен әдістерді қолдану арқылы іске асатын зорлау мен қорқытуды қолдану;
2. саяси мақсатқа жетуге, қарсыластарды әлсіретуге бағыттылық; 3. адам өміріне қауіппен байланысты жоғары қоғамдық қауіп-қатер; 4. конспирацияны қолдану.

Айтылғандар арқылы терроризмді келесідей анықтауға болады; терроризм – бұл мемлекеттік органдарды, халықаралық және ұлттық мекемелерді, мемлекеттік және қоғамдық қайраткерлерді, жеке азаматтарды немесе олардың тобын террористердің пайдасына келетін қандай да бір істі аяқтауға итермелейтін саяси мақсаттарға қол жеткізу үшін зорлауды қолдану жүйесі.

Терроризмнің әлеуметтік- саяси құбылыс ретіндегі түсінігі терроризмді сипаттайтын басқа да түсініктермен тығыз байланысты. Олар: «террор», «террористік іс-әрекет», «террористік акция» және т.б.

Қорытынды

Терроризмді әлеуметтік құбылыс ретінде зерттей келіп, оның маңызды белгілеріне көңіл аудару керек.

Сонымен, оны әлеуметтік-саяси құбылыс ретінде көрсететін мән, терроризмнің негізгі белгілеріне:

1. Ерекше өткір формалар мен әдістерді қолдану арқылы іске асатын зорлау мен қорқытуды қолдану;
2. саяси мақсатқа жетуге, қарсыластарды әлсіретуге бағыттылық; 3. адам өміріне қауіппен байланысты жоғары қоғамдық қауіп-қатер; 4. конспирацияны қолдану.

Айтылғандар арқылы терроризмді келесідей анықтауға болады; терроризм — бұл мемлекеттік органдарды, халықаралық және ұлттық мекемелерді, мемлекеттік және қоғамдық қайраткерлерді, жеке азаматтарды немесе олардың тобын террористердің пайдасына келетін қандай да бір істі аяқтауға итермелейтін саяси мақсаттарға қол жеткізу үшін зорлауды қолдану жүйесі.

Терроризмнің әлеуметтік- саяси құбылыс ретіндегі түсінігі терроризмді сипаттайтын басқа да түсініктермен тығыз байланысты. Олар: «террор», «террористік іс-әрекет», «террористік акция» және т.б.

